

О Т Ч Е Т

за

дейността на Народно читалище „Отец Паисий - 1910“
село Ореховица през 2023 г.

НЧ „Отец Паисий - 1910“ и през 2023 г. продължава своята близо 115-годишна културно-просветна дейност на културен институт с доказани традиции и със свое специално място в духовния живот на нашето селище. Реализираната дейност, съобразена със Закона за народните читалища и цялостната нормативна база е доказателство за ежедневните усилия на екипа от служители и читалищни дейци в посока на умножаване на постигнатото и запазване на традициите.

А/. Актуално състояние на читалището като културен център с материално-технически възможности за предоставяне на услуги:

НЧ „Отец Паисий - 1910“ е едно от най-старите и големи читалища в община Долна Митрополия, удовлетворяващо потребностите на деца, ученици и граждани от различни възрастови групи, етноси и с различни обществени позиции. Като юридическо лице с нестопанска цел и истински културен център, в съответствие със своя Устав, читалището разпространява и развива културно-просветни ценности, партнирайки си с детското и учебното заведение на територията на селото ни, други културни институции, различни програми и граждански структури и е подкрепяно от община Долна Митрополия.

Основни източници за финансиране на читалището са държавата, общината, собствени и набраните средства от членски внос. Бюджета на читалището за 2023 г.:

- ✓ Наличност в началото на 2023 г. - 485 лв.
- ✓ от държавен бюджет - 28 994 лв.
- ✓ собствени приходи, в това число рента, наем салон - 5 846 лв.
- ✓ от дофинансиране от общината - 2 800 лв.
- ✓ от програми и проекти - 1229,82 лв

Регистрираните членове за 2023 г. са 55, а събрания членски внос е 165 лв.

Посетителите на предоставените от читалището услуги през отчетния период са над 1635.

През годината е проведено едно общо отчетно събрание /23.03.2023 г./ и 9 заседания на Читалищното настоятелство.

Последната пререгистрация на читалището в Агенцията по вписванията на търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ е на 29. 06. 2023 г. В публичният регистъра на Министерството на културата е вписано под № 2818.

Секретарят, която отговаря за цялостната дейност на читалището изпълнява всички взети решения и препоръки от настоятелството, като никога не е решавала самостоятелно каквото и да са въпроси и проблеми.

Материално-техническа база:

Сградният фонд на читалището е с разгъната площ от 1050 кв² и включва:

- На първия етаж: концертна зала с балкон с 385 места. Залата е с отлична акустика и с прилежащи 2 гримьорни, кабинет и репетиционна зала.
- На втория етаж: библиотека с обща разгъната площ 155 кв², съставена от заемна, детска и компютърна зала и читалня с площ съответно 50 кв², 35 кв². и 70 кв². и общодостъпен фитнес клуб.

Техническото оборудване, предоставено ни от „Глоб@лни библиотеки - България" цели да улесни достъпа на посетителите до онлайн информация, знания, комуникации, електронно съдържание, обучения по компютърна и информационна грамотност. Извършваме принтиране, сканиране, изпращане на електронни писма, изготвяне на покани, обяви, грамоти, автобиографии, некролози и др. Реализираме проекти за общността и провеждаме общностни събития, решения за нуждите на специфични целеви групи (деца, безработни, предприемачи и т.н.).

Компютърните работни места са 3 бр., като за потребители 2 бр. с безплатен интернет достъп, 1 мултифункционално устройство, 1 принтер и 2 мултимедийни устройства. Едно закупено от читалището и едно по програма „Глобални библиотеки – България”. През 2020 г. закупихме 1 цветен принтер и ламинатор.

През 2023 г. ни бяха предоставени безвъзмездно използвани компютри от СПГЕ „Джон Атанасов” гр. София – 21 бр. за оборудване на компютърна зала.

Техническият персонал е преминал поредното обучение, свързано с правилата за безопасност при работа.

Управленческа инициатива при стопанисване на читалищната собственост:

Цялата читалищна собственост е първостепенна грижа на ръководството и всички работещи, защото материално-техническата база, книжният фонд, костюмите на съставите и техниката изискват това, а хроничният недостиг на средства създава сериозни проблеми при нормалното им функциониране и ползване.

През отчетната 2023 г. няма наложени санкции на читалището по чл.31, 32 и 33 от ЗНЧ.

Б/. Дейност на читалището през 2023 година:

а/ Библиотечно – информационна дейност:

През отчетната 2023 г. осъществяваната в НЧ „Отец Паисий - 1910” библиотечно-информационната дейност е подчинена изцяло на чл.37 от Закона за обществените библиотеки. На основание чл.10 от същия закон библиотеката е регистрирана в публичния регистър на Министерство на културата под № 1510 от 01. 12. 2016 г.

За натрупания през годините библиотечен фонд най-важните измерители са:

- Библиотечен фонд към 31.12. 2023 г. е 9 914 тома литература. Общият фонд е балансирано разпределен между различните отрасли на човешкото знание – философия, история, педагогика, литературознание, изкуство и др.

- Набавени библиотечни материали са 34.

Тук е мястото да благодарим на нашите дарители: Илия Цветков с дарение от 23 бр. учебна литература, Йонка Макавеева - дарила книгата „Ореховица, древна настояща и бъдеща”, Вана Николова - детска писателка от нашето село, дарила авторските си книги издадени през 2023 г.: „За вас, деца” 1 и 2, община Долна Митрополия с историческа литература - „Българската цивилизация” и „Анти Бай Ганьо – книга за българите” и Георги Андреев – автор от гр. Плевен - с дарение от 4 тома образователна литература, както и закупени 2. историческа и философска негови книги.

- Брой на отчислената литература е 211 тома.

- Заети са 656 библиотечни материали. Новозаписани читатели са 26, от които 60 % са деца до 14 годишна възраст. Брой читателски посещения е 900, като от тях само за ползване на компютрите и в читалнята са 482 бр.

Библиотечни инициативи:

Целогодишно библиотекарят следи и отразява всички бележити дати и годишнини, свързани с историята, живота и делото на известни български и чужди личности:

- Отбелязване 150 г. от обесването на Апостола на свободата Васил Левски – съвместна дейност с ОУ „Христо Смирненски“;
- Тържествено отбелязване на 3 март – национален празник на България, съвместно с ОУ „Христо Смирненски“;
- На 06 април. По повод XVIII^{-ти} маратон на четенето (02 – 23 април). „Моите първи стъпки в библиотеката” направиха децата от ДГ „Слънце”. Те се запознаха с „Пътят на книгата до нас”, пътешестваха в приказния свят на любимите приказки с поука и чрез забавна викторина „Познай приказката”, малчуганите ни показаха колко много знаят;
- По повод националната седмица на четенето поетесата от с. Ореховица Вана Николова чете в читалището детски стихчета на малчуганите и подари новата си книга „За вас, деца – 1”;
- 11 май – Ден на библиотечният работник. Културен обмен на библиотекарите от община Долна Митрополия с читалищните дейци от НЧ „Напредък – 1871” гр. Никопол;
- 17 май. В рамките на XVII^{-та} националната библиотечна седмица приехме първокласниците за читатели на библиотеката с традиционно празнично тържество „Вече съм читател”;
- 24 май „Напред, науката е слънце” – тържествено отбелязване деня на славянската писменост и българската просвета и култура – съвместна дейност с ОУ „Христо Смирненски”;

Летни дейности:

Прожекция на образователни и забавни филми през цялата лятна ваканция

- 2 Юни – клубът по художествено слово взе участие в общинския рецитал-конкурс за Ботева и възрожденска поезия, където спечелиха II^{-ро} място в раздел „Ботева поезия”;
- 28 август – 01 септември, серия от творчески работилници на МКБППМН и ЦОП Долна Митрополия в гр. Тръстеник с деца от НЧ „Отец Паисий – 1910” с. Ореховица. Четири дни изпълнени със съдържателни срещи на различни теми, в които се включиха прокурор, психолог, учители по изкуства, пеене и танци. Пети последен ден на творческата работилница завърши с Хепънинг „Безопасност в мрежата” със сценични изяви на децата от НЧ „Отец Паисий-1910”;
- На 22 септември читалище и ОУ „Христо Смирненски” тържествено отбелязаха 115 години независима България;
- 1 Ноември ден на народните будители. НЧ „Отец Паисий – 1910” и ОУ „Христо Смирненски”;

Серия от инициативи по повод областната седмица на четенето:

- 06 ноември – малчуганите от ДГ „Слънце” посетиха библиотеката и разбраха къде живеят приказните герои. Запознаха се с „Молбата на книгата”. По-

големите ученици от ОУ „Христо Смирненски” им прочетоха приказки от любими български автори и им подариха книжки;

- 07 ноември – децата от ДГ „Слънце” посетиха читалището, разгледаха битовия кът и се запознаха с празниците и обичаите в нашия роден край;
- 08 ноември – среща в читалището с учениците от начален етап на ОУ „Христо Смирненски”. Децата рисуваха и се забавляваха на тема: „Илюстрации от любимата българска приказка” ;
- 09 ноември – учениците от прогимназиален етап на ОУ „Христо Смирненски” гостуваха в читалището. Четоха изразително басни от Лафонтен по класове и отговаряха на въпроса каква е поуката от тях;

Чрез огромните възможности на Глоб@лната библиотека работим за приобщаване на хора с разностранни интереси и съдействаме на своите потребители за ползване на ИКТ в Европейската политика за учене през целия живот.

През 2023 г. библиотеката кандидатства и спечели четвърти пореден проект към Министерството на културата по програмата: „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност”. По проекта бяха закупени общо 93 тома нови книги за нуждите на нашите читатели.

2. Певческа група

Певческата група при читалището ще започне своята дейност през месец март на 2024 г. С голям удоволствие можем да заявим, че ще бъдат закупени нови носии за бъдещи изяви.

б/ Културно масова дейност - организиране и участие в празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др.:

През отчетната 2023 г. читалището осъществи разнообразно сътрудничество с общината и с местните институции и организации: Кметство с. Ореховица, ОУ „Христо Смирненски” и ДГ „Слънце”.

Като единствен организатор на културни събития в селото ни и въпреки трудностите през 2023 г. читалището проведе не малко от своите дейности, заложи в плана за годината:

- Отбелязване на празника „Бабинден“, традиционен за Ореховица с ритуал по измиване на баба Акушерка.
- Отбелязване 150 г. от обесването на Апостола на свободата Васил Левски – съвместна дейност с ОУ „Христо Смирненски. Театрален клуб при читалището представи постановката „Апостола в премеждие” по Иван Вазов.

- Отбелязване на 1 Март – Ден на самодееца и Баба Марта със самодейците и доброволците към читалището. Подаряване на мартеници на жители на с. Ореховица.
- Тържествено отбелязване на 3 март – национален празник на България, съвместно с ОУ „Христо Смирненски”. Клуб по художествено слово изнесе рецитал и песни по повод празника.
- Изработване на великденска украса-декор по случай Великденските празници, наречена „Моята Великденска снимка”.
- 24 май „Напред, науката е слънце” – тържествено отбелязване деня на славянската писменост и българската просвета и култура – съвместна дейност с ОУ „Христо Смирненски”. Рецитал на клуба по художествено слово.

Летни дейности:

Прожекция на образователни и забавни филми през цялата лятна ваканция.

- 1 Юни „Радостта в детските очи”. Детско парти на площада пред читалището. Бяха поканени всички малки и големи жители и гости на с. Ореховица. Много игри, рисунки на лице, дърпане с въже, рисунка на асфалт, декупажи и музика огласяха центъра на селото ни. Подаръци за всички участници.
- 2 Юни – клубът по художествено слово взе участие в общинския рецитал-конкурс за Ботева и възрожденска поезия, където спечелиха II-ро място в раздел „Ботева поезия”.
- 07 юли първа среща на НЧ „Отец Паисий – 1910” от поредица летни дейности на МКБППМН на тема „Безопасно лято”. Среща на деца и младежи със представители на РУ на МВР гр. Долна Митрополия, целяща предпазване на младежите от рисковите фактори във ваканционните дни.
- 12 юли – първа творческа работилница на МИГ Долна Митрополия-Долни Дъбник и НЧ „Отец Паисий – 1910” „Ръчно, художествено плетиво”. Представяне на традиционните местни умения в художественото плетиво.
- 28 август – 01 септември, серия от творчески работилници на МКБППМН и ЦОП Долна Митрополия в гр. Тръстеник с деца от НЧ „Отец Паисий – 1910” с. Ореховица. Четири дни изпълнени със съдържателни срещи на различни теми, в които се включиха прокурор, психолог, учители по изкуства, пеене и танци. Пети последен ден на творческата работилница завърши с Хепънинг „Безопасност в мрежата” със сценични изяви на децата от НЧ „Отец Паисий-1910”.
- 01 септември - Курбан за здраве на Ореховица. Под патронажа на Кмета на с. Ореховица г-жа Йонка Макавеева читалище, Кметство и църква организираха курбан за здраве на Ореховица. Беше отслужена литургия и раздаден курбан за здраве.
- На 2 септември се проведе традиционния концерт „Ореховица в сърцата ни”, организиран от НЧ „Отец Паисий – 1910” с участието на певицата Таня Боева.
- На 22 септември читалище и ОУ „Христо Смирненски” тържествено отбелязаха 115 години независима България. Клубът по художествено слово изнесе рецитал.

- 1 Ноември ден на народните будители. НЧ „Отец Паисий – 1910” и ОУ „Христо Смирненски” с. Ореховица почетоха заедно празника. Клуб по художествено слово изнесе рецитал и бе прожектиран филм.
- 04 декември – втора творческа работилница „Приготвяне на традиционните ястия за Никулден” с МИГ Долна Митрополия – Долен Дъбник и читалището. В „Стаята на баба” се приготвиха традиционните ястия за Никулден. Рибник в тесто беше майсторски приготвен от именника Николай.
- Читалището изработи 3D фигури, част от новогодишната украса на площада в центъра на селото.
- 22 Декември Новогодишно тържество с учениците от начален етап на ОУ „Христо Смирненски” с. Ореховица. Беше представена театралната постановка „Нощта преди Коледа”.
- На 29. 12. 2023 г. читалище и Кметство организираха общоселско посрещане на новата 2024 г. С музика, песни и танци жителите на с. Ореховица се забавляваха.

в/Клубна и кръжочна дейност:

Клуб по художествено слово и театрално изкуство, общодостъпен фитнес и тенис клуб.

С клубът по художествено слово отбелязахме 150 г. от обесването на Апостола на свободата. На 2 юни участвахме в рецитал-конкурс за Ботева и възрожденска поезия.

Отбелязване 150 г. от обесването на Апостола на свободата Васил Левски – съвместна дейност с ОУ „Христо Смирненски. Театрален клуб при читалището представи постановката „Апостола в премеждие” по Иван Вазов, а за Бъдни вечер „Нощта преди Коледа”.

Клубовете по тенис на маса и фитнес се посещаваха редовно през цялата година.

г./Работа по проекти, обучения за повишаване на квалификацията на персонала, осъществено сътрудничество с културни и образователни институции:

През 2023 г. секретаря на НЧ „Отец Паисий – 1910” взе участие и получи сертификат в две обучения:

- Януари и февруари – продължи работата по проекта със СПОФ „Читалища” „Изкуството – път за промяна на момичетата в конфликт със закона” в ВУИ „Христо Ботев” Подем. Дейностите включваха: „Инпровизирано кино” – филм, избран от момичетата и заключителна сесия с гост лектор на тема „Превенция срещу ранното забременяване и личната хигиена”.
- Обучителна сесия на секретаря 06 – 12 май – Мармарис, Турция. „Нови интерактивни инструменти за неформално образование на младите хора от

малките населени места”. Секретарят взе участие в обучение за подготовка на читалищни лидери за ефективна работа с младежи в малките населени места.

През отчетната 2023 г. година библиотеката при НЧ „Отец Паисий – 1910” кандидатства и спечели поредния четвърти проекта към Министерството на културата по програма: „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност”. Бяхме одобрени за сумата от 1229.82 лв с която се закупиха 93 бр. нова литература за нуждите на нашите читатели. И за напред ще продължим да кандидатства по проекти за обновяване на библиотечния си фонд с нова литература.

д/ Социална политика на читалището

Съобразно възможностите си читалището развива и своята социална политика. Тя се изразява в ежедневно безвъзмездно ползване на читалищната база от деца и възрастните хора; безплатно ползване на библиотечни услуги; безплатно обучение в съставите за деца и възрастни хора; безвъзмездно ползване на читалищни помещения за еднократни изяви на граждански формирования, училища и детски градини.

Всички участници и самодейци в нашите инициативи са на доброволен принцип, като читалището работи за привличане на повече доброволци от средите на децата, възрастните хора и работещите, за да осъществяваме връзката между поколенията и тяхната информираност. Народно читалище „Отец Паисий – 1910” в село Ореховица и за напред ще продължи да работи в тази насока за обединяването на всички етнически групи, за да може Ореховица да стане едно по-добро място за живеене.

Дами и господа,

Отчетът за 2023 г. е изготвен на база Указанията и Критериите на Министерството на културата за разпределение на годишната държавна и общинска субсидия за читалищна дейност, която се отличава с постоянство, има нужната от художествено-творческа стойност и е в интерес на обществото ни.

Благодаря за вниманието!

02. 02. 2024 г.
с. Ореховица

Председател:
/Й.Макавеева/